

Eetikakoodeks

SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse (HNRK) eetikakoodeks sõnastab eetilised väärtused, mida haiglas peetakse tähtsaks nii patsientidega/klientidega tegelemisel kui töösuhetes asutuse siseselt ja väliste partneritega. Käesolevaga sätestatu on osa iga HNRK töötaja käitumis- ja tegutsemisnormist. HNRK eetikakoodeksi aluseks on inimõigused ning-väärikus, samuti head meditsiinitavad. HNRK eeldab kinnipidamist Eesti Vabariigi seadusandlusest, HNRK-s kehtestatud töökorraldusest ning kutse-eetika printsiipidest .

HNRK eetilised väärtused:

Inimõigused ja -väärikus – HNRK töötaja austab kõikide inimeste õigusi ja väärikust, olenemata nende soost, päritolust, rahvusest, vanusest, usust, seksuaalsest orientatsioonist, vaadetest ja võimetest. Töötaja on salliv inimeste erisuste, teiste kultuuride ning tavade suhtes. Ta austab oma partnereid ja toimib taktitundeliselt.

Parima võimaliku abi tagamine – HNRK-s töötab kvalifitseeritud personal, kes tegutseb ja annab nõu professionaalselt, oma pädevuse piirides. Teenuse osutamisel peetakse tähtsaks meeskonnapõhist lähenemist, konsulteerimist kolleegidega nii haiglasiseselt kui -väliselt. Samuti peetakse silmas patsiendi/kliendi eripärasid, välditakse üleabistamist ning tagatakse patsientide/klientide ja vajadusel nende lähivõrgustiku igakülgne kaasatus ravitegevustesse, kasutades ära patsiendi/kliendi suurimat potentsiaali ning pidades silmas tema ootusi ja vajadusi. Tagatakse patsiendi/kliendi turvalisus.

Haiglas pööratakse tähelepanu järjepideva enesetäienduse võimalustele, et tagada kaasaegsed teadmised ning tõenduspõhine lähenemine.

Mittekahjustamine – HNRK-s peetakse oluliseks tegu- ja mõtteviisi, mis ei too kaasa negatiivset mõju. Ravi- ja rehabilitatsiooniteenuse osutamisel välditakse patsiendi/kliendi tervise ja toimetuleku kahjustamist. Samuti ei tohi HNRK töötaja tegevus ja/või väljaütlemised kahjustada tema enda, kolleegide, HNRK ega HNRK partnerite mainet. HNRK töötajad hoiavad alati korras oma töökoha ning käituvad töövahenditega heaperemehelikult.

Konfidentsiaalsus – HNRK töötajad on oma tegevuses delikaatsed ning järgivad konfidentsiaalsusnõudeid.

HNRK töötaja kohuseks on pidada konfidentsiaalseks igasugust informatsiooni, mis on saanud talle teatavaks tema töö käigus: info patsientide/klientide ja nende tervisliku seisundi, toimetuleku ja eraelu kohta, samuti HNRK-d puudutav ettevõttesisene ja mitteavalik teave (finantsseis, arengukava tegevusplaan, palgapoliitika jne), kaastöötajaid puudutav info.

Ravitööga seonduvaid dokumente käsitletakse vastavalt Eesti Vabariigi seadusandlusele ning kooskõlastatult Andmekaitse Inspeksiooniga. Patsiendi/kliendi haiguslugudele s.h. haigusloo erinevatele osadele on ligipääs ainult asjassepuutuvatel inimestel, delikaatseid isikuandmeid sisaldavaid dokumente haiglast välja ei viida ning hoitakse suletud uste ja akendega ruumis, elektroonseid materjale turvatud arvutites ja piiratud ligipääsuga haigla lokaalserveris. Erinevate

raviasutuste ja patsiendi/kliendi raviga seotud spetsialistide vahel toimub infovahetus digitaalselt, kasutades vastavaid krüpteeritud ning spetsiaalsete ligipääsuliidestega infovahetuskanaleid ning paber kandjal tähitud kirjadena. Paber kandjal olev info säilitatakse HNRK-s vastavalt nõuetele. HNRK-s toimib tuletõrjesignalisatsioon süsteem ning valvesignalisatsioon süsteem, lisaks on kõikides haigla osades turvakaamerad.

Uurimustöid viiakse läbi vastavalt eetikakoodeksile ning uurimustööde läbiviimisel kogutud andmeid käsitletakse konfidentsiaalselt (andmed on kodeeritud, andmetele ligipääs on piiratud paroolidega jne). Inimesi kaasatakse uurimustöösse informeeritud nõusoleku alusel.

HNRK on praktikabaasiks paljudele erinevatele tudengitele. Kõikide praktikantidega on sõlmitakse konfidentsiaalsuslepingud, et tagada patsientide/klientide privaatsus.

HNRK patsientide/klientide ja töötajate filmimine, fotografeerimine toimub ainult pärast vastava nõusoleku saamist konkreetselt isikult ja/või tema omastelt.

Õiglus – HNRK-s on oluliseks õiglus, mis peamiselt kätkeb endas kaht nüanssi: igasugustel alustel diskrimineerimise vältimist ning avalikust hinnangute andmisest hoidumist.

Iseseisvus – HNRK töötajad on professionaalsed ning iseseisvad, vastutavad oma tegude ja sõnade eest, on neid võimelised argumenteeritult põhjendama. Nad näitavad üles initsiatiivi parimate võimalike lahenduste leidmisel nii raviprotsessis kui teistes töistes situatsioonides. On informeeritud ning teadlikud nii haiglas kui taastusravi- ja rehabilitatsioonivaldkonnas toimuvast ning hangivad ja levitavad infot adekvaatseid viise kasutades.

Koostöövalmidus ja kollegiaalsus – tegutsemine meeskonnana ühiselt püstitatud eesmärkide nimel on taastusravile ja rehabilitatsioonile väga iseloomulik, seetõttu on ühtviisi tähtsad koostöövalmidus ja kollegiaalsus nii suhetes patsientide/klientide kui kaastöötajatega, samuti välispartneritega.

Efektne meeskonnatöö, s.h. kokkulepitud raviprintsiipide ning eesmärkide järgimine, tõhus ja sisukas infovahetus on see, mille toimimise iga HNRK töötaja panustab. Üheks oluliseks eesmärgiks on patsientide/klientide ja nende lähedaste maksimaalne kaasamine raviprotsessi, samuti haigla teenuste arendamisesse: patsientidel on võimalus anda tagasisidet ning teha ettepanekuid. Tagasiside ja ettepanekute kokkuvõtted ning struktureeritud lahenduste esitus on avalik.

Erinevatele probleemituatsioonidele lähenemine HNRK töötaja poolt on adekvaatne, potentsiaalsetest või ilmsiks saanud kitsaskohtadest antakse kiirelt teada ning püütakse aidata kaasa parima võimaliku lahenduse leidmisel. Kehtib lihtne tarkus „kus viga näed laita, seal tule ja aita“. Sisutühjade probleemide tekitamist välditakse. Kolleegide ja patsientide/klientide arvamusi ja väärtushinnanguid austatakse, vajadusel argumenteeritakse põhjendatult.

Ausus – HNRK-s peetakse oluliseks ausust. Iga haigla töötaja vastutab oma sõnade õigsuse eest ning levitab vaid infot, milles ta on kindel. Sihipärane valeinformatsiooni levitamine on taunitav. Igapäevases töös (nii ravi-, teadus- kui administratiivtegevustes) kasutatavad ning refereeritavad allikad peavad olema usaldusväärsed. Oluline on patsientide/klientide informeeritus nende tervislikust seisundist, toimetulekust ning tegevustest, mis HNRK-s viibimise jooksul ette võetakse, et nad saaksid langetada informeeritud otsuseid.

Viisakus – HNRK töötaja on viisakas ning mittehaldustav patsientide/klientide, kolleegide ja HNRK partnerite, külaliste suhtes. HNRK töötaja räägib avalikult kaasa ainult neil teemadel, milles on pädev; ka ebameeldivates situatsioonides säilitab rahulikkuse ning jääb professionaalseks.

On hoolitsetud mitte-väljakutsuva välimusega. Töö ajal kannab tööriietust, kui see on olemas, ning vahetusjalanõusid.

Lojaalsus – kaasaegse ja kiirelt areneva organisatsioonina – teenuspakkujana ja tööandjana - peab HNRK oluliseks lojaalsust, mis hõlmab endas mitmeid alljärgnevalt kirjeldatud käitumisviise.

Kõik haigla tegevuse ja toimimise kohta esitatud välispäringud, vaatamata sellele, kes või mil viisil päringu esitas, tuleb edastada vahetule juhile, kes teavitab olukorrast haigla juhatajat. Igasuguse teabe andmine haiglast väljapoole peab olema läbimõeldud ning tõene, samuti kooskõlas haigla töökorraldusega (s.h. kommunikatsioonistrateegia, konfidentsiaalsusnõuded jne).

Kui HNRK töötaja töötab või tahab tööle asuda alternatiivse tööandja juurde, teavitab ta sellest oma vahetut töökorraldajat HNRK-s. Samuti tuleb käituda juhul, kui tekib või on oht huvide konflikti tekkimiseks.

Koolitustel, konverentsidel jt haiglasestel ja –välistel üritustel osalemine on kooskõlas haigla arengusuundade ning eesmärkidega ning töötaja ja tööandja vaheliste kokkulepetega (näiteks arenguvestluse tulemused jne).

Lisa 1. Viited erinevate ametgruppide kutse-eeetika kirjeldustele

Eesti arstieetika koodeks - www.arstideliit.ee/wp-content/uploads/2011/10/Eesti_arstieetika_koodeks.pdf

Rahvusvahelise Õdede Nõukogu õe eetikakoodeks - www.ena.ee/images/KUTSE_ARENG/Oe_eetikakoodeks.pdf

Eesti Tegevusterapeutide Liidu eetikakoodeks <http://tegevusteraapia.ee/page/eetikakoodeks/>

Füsioterapeutide eetikakoodeks (*Standards of Practice for Physical Therapy. Physical Therapy. Vol. 76, Nr. 1 107-114. APTA, 1996*) - http://www.wcpt.org/sites/wcpt.org/files/files/WCPT-DoP-Ethical_Principles-Aug07.pdf ;

Eesti Füsioterapeutide Liidu (EFL) Eetikakoodeks <http://www.fysiot.ee/efl/missioon-visions-vaartused-eeetika/>

Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni eetikakoodeks www.eswa.ee/ewp/wp-content/uploads/2016/11/Eetikakoodeks_Avaldatud-ST.pdf

Eesti Psühholoogide Liidu liikme eetilised nõuded (põhineb EFPA - European Federation of Psychologists' Associations eetikakoodeksil) - www.epl.org.ee/wb/media/files/europsy/EuroPsy_eeetika_vanne.doc

Eesti Logopeedide ühingu eetikakoodeks www.elu.ee/alusdokumendid/eetikakoodeks